

Zagorinskaja is een traktatie

KLASSIEK Proms in de Donderdag-avondserie. Nieuw Ensemble olv Olivier Cuendet. Soliste: Natalia Zagorinskaja. Werken van Kurtág en Webern. Gehoord: 23/2, Muziekgebouw aan 't IJ.

★★★★★

Was dit het mooiste concert van het jaar? Met nog tien maanden te gaan is zo'n uitspraak misschien lachwekkend voorbarig, maar vaststaat dat de avond met het Nieuw Ensemble, gisteren in het Muziekgebouw aan 't IJ, een heel bijzondere gebeurtenis was.

Onder leiding van de Zwitserse dirigent Olivier Cuendet speelde het Nieuw Ensemble werken van twee grootmeesters van het muzikale miniatuur, Anton Webern en György Kurtág. Webern was de belangrijkste leerling van Arnold Schönberg. Weberns muziek was dé grote inspiratiebron voor de generatie die na de Tweede Wereldoorlog het aangezicht van de eigentijdse muziek dramatisch veenderde.

Zonder Webern waren Boulez en Stockhausen er nooit geweest. En ook Kurtág niet. Het Nieuw Ensemble liet weer eens horen hoe verbijssterend dat werk van Webern is en blijft.

Mahler schreef symfonieën van soms anderhalf uur. Weberns *Symphonie opus 21* duurt amper tien minuten, maar na afloop is alles gezegd. In zijn pure constructieve schoonheid staat het volledig op zichzelf.

Als er perfecte muziek zou bestaan, is het deze.

Werden de noten van Webern in het verleden nog weleens emotioneel gespeeld omdat men meende dat dit zo hoorde, het Nieuw Ensemble liet horen dat er achter die volmaakte klankwereld een hevig kloppend hart schuilgaat. De uitvoering was magistraal.

Datzelfde gold voor de twee vocale werken van Kurtág die op het programma stonden, met als toegevoegde traktatie dat ze werden gezongen door Natalia Zagorinskaja, de favoriete sopraan van de componist.

Al heel snel bleek waarom dat zo is. In de wonderbaarlijke liederencyclus *Berichten van wijlen R.V. Troessova* zong ze niet alleen buitengewoon fraai, met haar handen en gelaatsexpressie acteerde ze in elk lied, hoe kort dat soms ook was, alsof het een opera-aria of desnoods een toneelstuk betrof. Daardoor

kreeg elk deeltje een nóg diepere lading. Unieke vertolkerskunst.

Hoe prachtig die Troessovaliederen ook zijn, het mooiste stuk van de avond was wellicht toch de uitvoering van *Vier liederen op gedichten van Anna Achmatova* (2008), een stuk dat Kurtág op zijn 82ste componeerde. Hoogtepunt waren de tralentrekkende zachte doodsklokken in lied drie, *Klaagzang*, die werden gevolgd door het door merg en been gaand gejang van een sirene.

De liederen zullen ongetwijfeld ook één van de hoogtepunten worden in de integrale Kurtágeditie die Reinbert de Leeuw voor het label ECM gaat opnemen. We kunnen niet wachten.

ERIK VOERMANS